

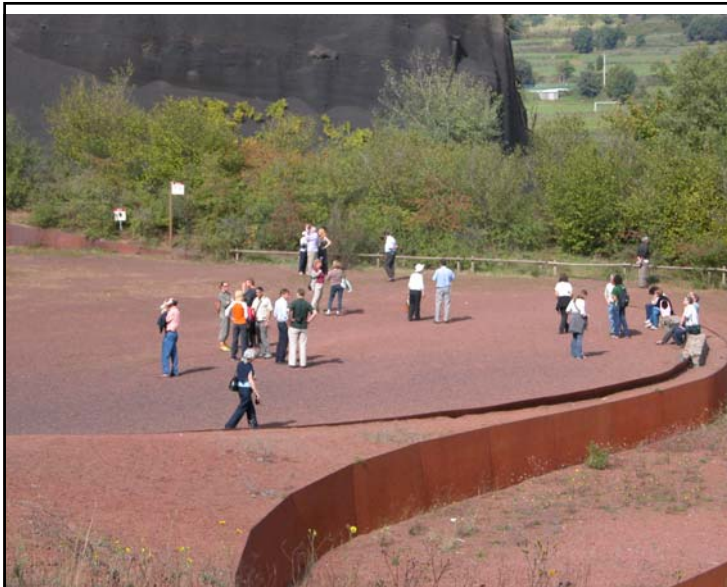

Paisatge i participació ciutadana

Pere Sala. Coordinador tècnic de l'Observatori del Paisatge de Catalunya

... sempre hi ha una mirada.

Observatori del Paisatge

*Processos de participació
ciutadana en l'ordenació del
paisatge*

Girona, 1 de juny de 2007

... sempre hi ha una valoració.

Observatori del Paisatge

*Processos de participació
ciutadana en l'ordenació del
paisatge*

Girona, 1 de juny de 2007

... sempre desperta unes sensacions.

... sempre condiciona l'estat d'ànim.

... sempre vehicula el sentit del lloc.

Objectiu de qualitat paisatgística

Un paisatge de secà, de conreu d'**olivera i ametller**, productiu i vinculat al manteniment dels elements de **pedra seca** de suport a l'agricultura.

... sempre hi ha uns desigs.

Objectiu de qualitat paisatgística

Uns **nuclis encimbellats** on s'identiqui amb claredat el perfil paisatgístic de l'espai construït i els seus punts d'interès (campanars, esglésies, castells, casals, etc.) en relació al paisatge obert i el sòl no urbanitzable.

... sempre hi ha uns desigs.

Objectiu de qualitat paisatgística

Una vall marcada per la sensació de tranquil·litat, per la manca de soroll i mantenint-se com una de les parts de Catalunya amb menor contaminació lumínica.

... sempre hi ha uns desigs.

Objectiu de qualitat paisatgística

Unes **infraestructures hidràuliques tradicionals** i unes **banquetes arbrades** a tota la plana regada gestionades i revaloritzades pel seu ús social.

... sempre hi ha uns desigs.

Què i com és la participació en l'ordenació del paisatge?

- ▶ El procés a través del qual els ciutadans s'impliquen en el disseny del paisatge que volen i contribueixen a decidir sobre les polítiques que s'hi apliquen.

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

- ▶ **Marc de referència internacional.**
- ▶ **Experiència acumulada.**
- ▶ **Context sociopolític.**
- ▶ **Factors socioculturals.**

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Marc de referència internacional

- ▶ **Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament (1992)**
- ▶ **Conveni d'Aarhus (1998)**
- ▶ **Conveni europeu del paisatge (2000)**

El paisatge és una part important de la qualitat de vida dels ciutadans, en àrees urbanes i al camp, en àrees degradades i en àrees amb una elevada qualitat, en àrees a les quals es reconeix una destacada bellesa i en àrees quotidianes. (Preàmbul)

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Marc de referència internacional

- ▶ **Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament (1992)**
- ▶ **Conveni d'Aarhus (1998)**
- ▶ **Conveni europeu del paisatge (2000)**

El paisatge és una àrea, tal com la percep la població, el caràcter de la qual és el resultat de l'acció i la interacció de factors naturals i/o culturals i de les seves interrelacions. (Art. 1.a)

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Marc de referència internacional

- ▶ **Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament (1992)**
- ▶ **Conveni d'Aarhus (1998)**
- ▶ **Conveni europeu del paisatge (2000)**

Definició d'objectiu de qualitat paisatgística: significa, per a un paisatge concret, la formulació per part de les autoritats públiques competents de les aspiracions de la població pel que fa als trets paisatgístics del seu entorn. (Art. 1.c)

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Marc de referència internacional

- ▶ **Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament (1992)**
- ▶ **Conveni d'Aarhus (1998)**
- ▶ **Conveni europeu del paisatge (2000)**

Totes les parts assumeixen l'establiment de procediments per a la participació del públic general, i els poders locals i regionals, i altres parts amb un interès en la definició i implementació de les polítiques paisatgístiques. (Art. 5.c)

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Experiència acumulada

- ▶ **Nombre de processos de participació cada vegada més elevat.**
- ▶ Però...
Influència negativa d'altres processos més territorials que no han reeixit.

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Context sociopolític

- ▶ **Velocitat de la societat.**
- ▶ **Abisme cada cop més gran entre el discurs polític oficial i mediàtic i la vida quotidiana de la població.**
- ▶ **Temença a la participació per part dels poders públics, per por a veure qüestionats les seves polítiques, sobretot les territorials.**

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Context sociopolític

- ▶ **Distanciament del coneixement arrelat al territori i les seves potencialitats.**
- ▶ **Creació d'unitats administratives dedicades a promoure la participació ciutadana.**
- ▶ **Increment progressiu dels recursos humans i tècnics especialitzats en processos de participació**

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Context sociocultural

- ▶ **Manca de cultura paisatgística.**
- ▶ **Tendència dels ciutadans a no reconèixer-se en un paisatge transformat per decisions on ells no han intervingut.**
- ▶ **Explosió de col·lectius en defensa del territori i de la riquesa i diversitat del patrimoni paisatgístic de Catalunya.**

De què partim en participació en l'ordenació del paisatge?

Context sociocultural

- ▶ **Increment de la demanda de participació en les decisions públiques que afecten el paisatge.**
- ▶ **Tendència a delegar responsabilitats a les administracions o a les organitzacions més representatives.**

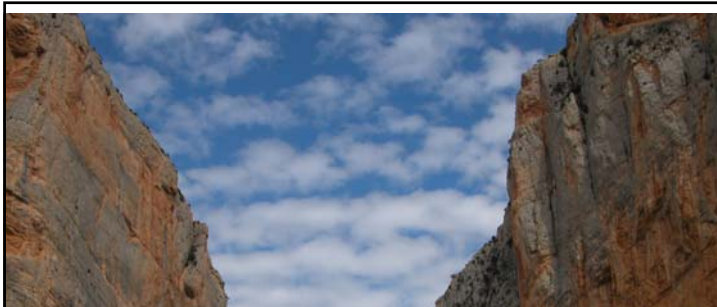
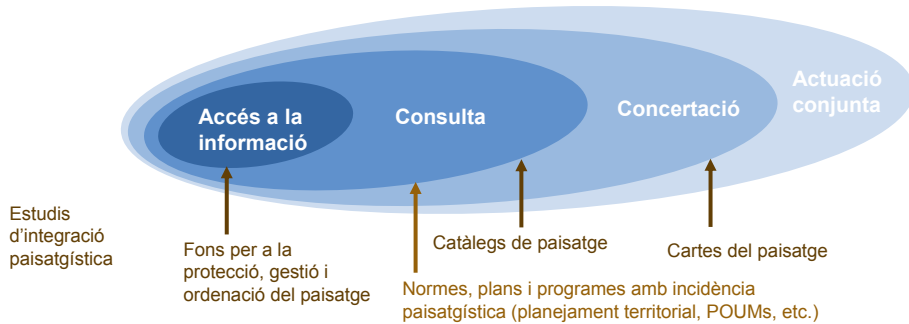

Què aporta la participació en l'ordenació del paisatge?

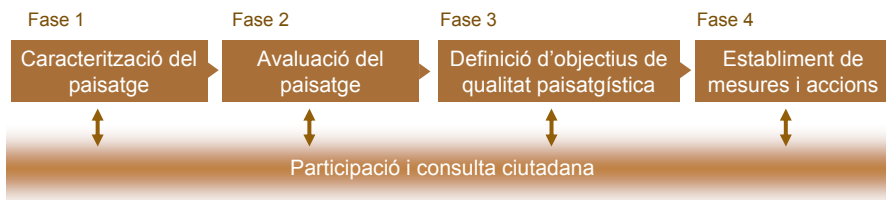
- ▶ **Enriqueix les decisions.**
- ▶ **Enforteix qualsevol iniciativa perquè la població se la fa seva i la comparteix.**
- ▶ **Incrementa l'eficiència en la presa de decisions públiques**
- ▶ **Augmenta la capacitat per part de la ciutadania, de vigilar i exercir funcions de control social a l'administració.**
- ▶ **Incrementa la confiança entre els ciutadans i els qui prenen les decisions.**

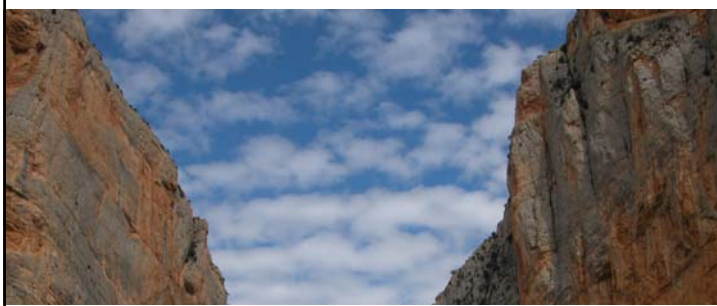
La participació en els instruments de la Llei del paisatge

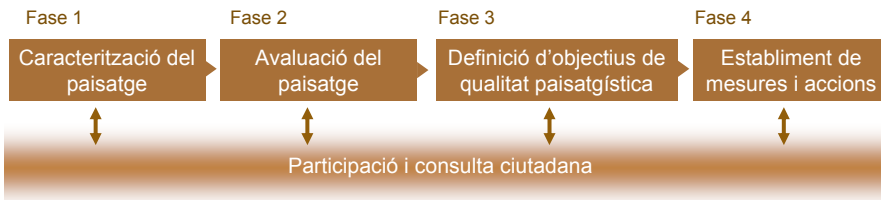
La participació en els catàlegs de paisatge de Catalunya (I)

- ▶ **Participació en totes les fases del procés.**
- ▶ **Dirigida als principals actors i al conjunt de la societat.**
- ▶ **Informació i comunicació no tecnocràtica**

La participació en els catàlegs de paisatge de Catalunya (II)

- ▶ **Context del catàleg de paisatge.**
- ▶ **Existència de retorn a la societat.**
- ▶ **Ús de quatre eines.**

Reptes

- ▶ **Recursos.**
- ▶ **Eines.**
- ▶ **Representativitat.**
- ▶ **Escala.**
- ▶ **Captació dels intangibles.**
- ▶ **Implicació ciutadana.**
- ▶ **Desectorialitzar els resultats.**

Observatori del Paisatge

*Processos de participació
ciutadana en l'ordenació del
paisatge*

Girona, 1 de juny de 2007

Participació ciutadana en ordenació del paisatge:
d'una mera esperança a una realitat tot just incipient

Observatori del Paisatge

Tel: +34 972 273564
Fax: +34 972 271589
www.catpaisatge.net
observatori@catpaisatge.net